

BROEDVOGELS VAN HET GOLFTERREIN DUIVENDRECHT

Joop Andriese

Enige tijd geleden is er nogal wat negatieve berichtgeving geweest naar aanleiding van het kappen van vele bomen op het Golfterrein Duivendrecht in de winter 1982/83. Al vele jaren inventariseer ik dit terrein op broedvogels. Hieronder volgt een overzicht over de jaren 1978, 1982 en 1984. In het laatste jaar werd ik bij het inventariseren enkele malen bijgestaan door Jeanette van Vliet.

RESULTATEN

Hieronder zijn de resultaten weergegeven van drie jaar broedvogelinventarisaties in het Golfterrein. In de jaren 1979/80/81 is er niet geïnventariseerd op het Golfterrein. Voor de Gekraagde Roodstaart worden van meerdere jaren gegevens vermeld in verband met de opvallende achteruitgang van deze soort op het terrein.

SOORT	1978	1982	1984
Wilde Eend	algemeen	algemeen	algemeen
Torenavalk	6 paar	5 paar	4 paar (in nestkasten)
Boomvalk	1 paar	---	---
Fazant	± 4 paar	± 3 paar	± 8 paar
Waterhoen	algemeen	algemeen	algemeen
Meerkoet	5 paar	4 paar	5 paar
Scholekster	5 paar	3 paar	5 paar
Holenduif	± 8 paar	± 6 paar	± 6 paar (vnl. nestkasten)
Houtduif	algemeen	algemeen	algemeen
Tortelduif	1 paar	---	---
Koekoek	2 à 3 ♂	1 à 2 ♂	1 ♂
Grote Bonte Specht	1 à 2 paar	1 paar?	---
Bosuil	---	---	1 paar
Steenuil	1 paar	---	---
Ransuil	1 paar	---	1 paar ('84 in nestkast)
Boerenzwaluw	1 terr	1 terr?	---
Wielewaal	1 terr	---	---
Zwarte Kraai	± 8 terr	4 terr	3 terr
Kauw	4 paar	---	--- ('78 in nestkasten)
Ekster	± 6 terr	3 terr	4 terr
Vlaamse Gaai	± 2 terr	1 terr?	---
Koolmees	algemeen	algemeen	algemeen
Pimpelmees	vrij algemeen	vrij algemeen	vrij algemeen

<i>Matkop</i>	2 à 3 terr	---	1 terr
<i>Staartmees</i>	1 terr	---	1 terr?
<i>Boomkruiper</i>	7 à 8 terr	4 à 5 terr	1 à 2 terr
<i>Winterkoning</i>	20 à 25 terr	10 à 15 terr	30 à 35 terr
<i>Grote Lijster</i>	2 terr	---	---
<i>Zanglijster</i>	± 10 terr	± 6 terr	± 10 terr
<i>Merel</i>	algemeen	algemeen	algemeen
<i>Gekraagde Roodstaart</i>	± 6 terr	4 terr	1 terr
<i>Roodborst</i>	± 6 terr	3 à 4 terr	± 10 terr
<i>Bosrietzanger</i>	± 2 terr	---	± 3 terr
<i>Spotvogel</i>	± 6 terr	1 terr?	± 4 terr
<i>Tuinfluitier</i>	± 5 terr	7 terr	6 terr
<i>Grasmus</i>	± 2 terr	2 terr	3 terr
<i>Fitis</i>	6 à 8 terr	± 8 terr	± 15 terr
<i>Tjiftjaf</i>	4 à 6 terr	---	± 3 terr
<i>Kleine Karekiet</i>	---	---	1 terr
<i>Zwartkop</i>	3 terr	4 terr	5 terr
<i>Grauwe Vliegenvanger</i>	2 à 4 terr	4 terr	4 terr
<i>Heggemus</i>	10 à 15 terr	onbekend	10 à 12 terr
<i>Witte Kwikstaart</i>	3 à 4 terr	---	1 terr
<i>Spreeuw</i>	algemeen	algemeen	algemeen
<i>Groenling</i>	1 à 2 terr	1 à 2 terr	4 terr
<i>Vink</i>	6 à 8 terr	1 terr	3 terr
<i>Putter</i>	1 terr?	---	1 terr?
<i>Ringmus</i>	vrij algemeen	vrij algemeen	vrij algemeen
<i>Huismus</i>	algemeen	algemeen	algemeen

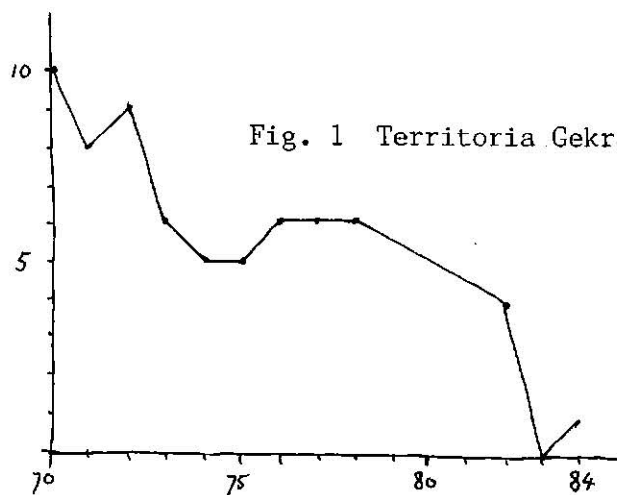
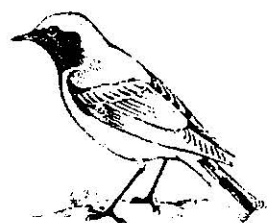

Fig. 1 Territoria Gekraagde Roodstaart 1970/1984

Uit het bovenstaande blijkt dat, ondanks de vele bomen die in voorgaande jaren gesneuveld zijn, er geen wezenlijke achteruitgang in de broedvogel-populatie is waar te nemen. Enkele soorten zijn wel duidelijk achteruitgegaan, maar verdwenen zijn ze niet. De Bosuil is zelfs voor het eerst in de 25 jaar dat ik op het terrein kom broedvogel geworden. Door het verdwijnen van de bomen heeft de struiklaag zich goed kunnen ontwikkelen en zijn de ruigtes ook snel toegenomen, hetgeen voor soorten als Fitis en Winterkoning positieve gevolgen heeft gehad. Ook de Bosrietzanger heeft hiervan geprofi-teerd. Deze soort broedde voorheen meestal op de grens van het terrein, maar heeft nu duidelijk op het terrein gebroed.

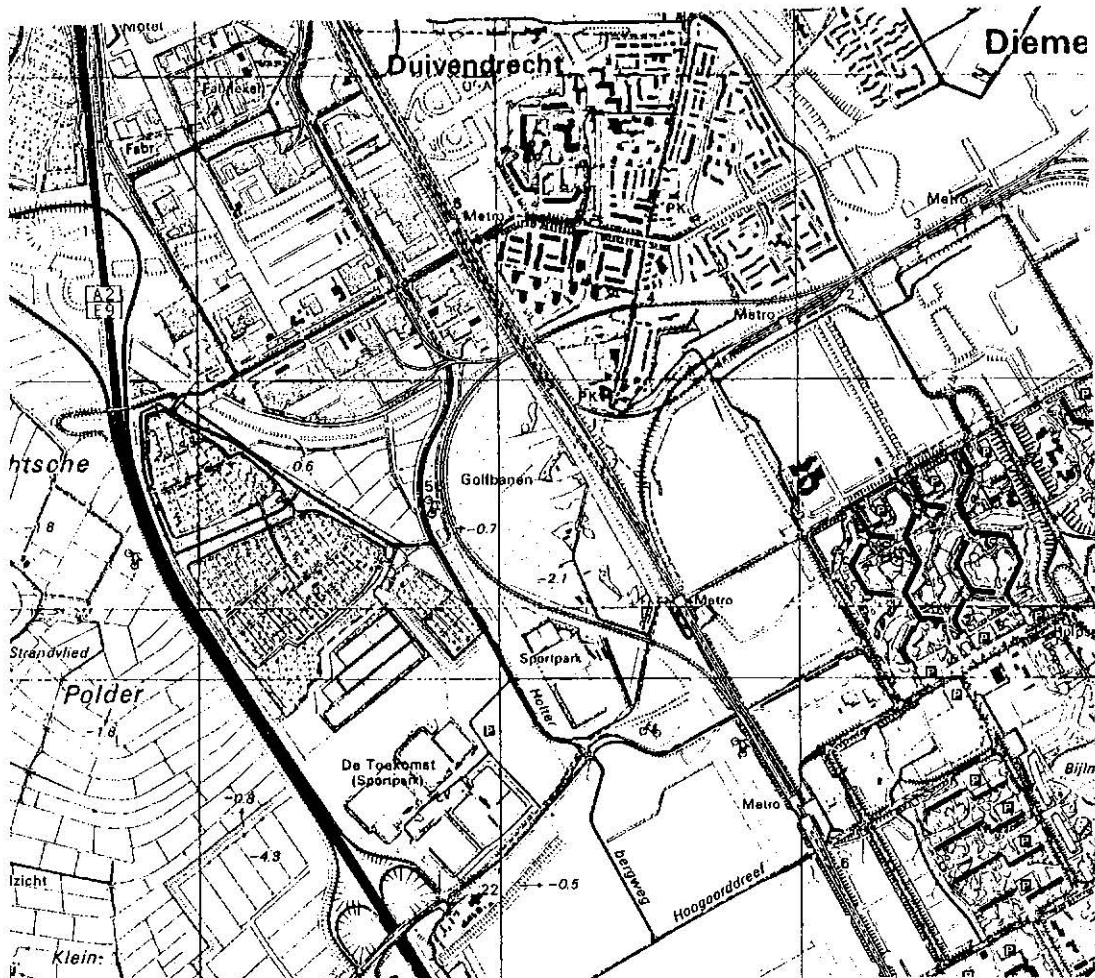

Christian Marx

Bosuil

VOGELS IN DE GEBIEDEN ROND HET GOLFTERREIN

In verband met de aanlag van de zogenaamde oostlijn van de metro verrichtte G. de Groot (RIN) in opdracht van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat onderzoek naar de fauna van de terreinen rond het Golfterrein, zoals de volkstuincomplexen Dijkzicht en A.A.T. en het sportpark De Toekomst. Hieronder volgt een samenvatting van het verslag van het onderzoek.

Broedvogels van de volkstuinen zijn onder andere Boomvalk, Houtduif, Holenduif, Ransuil, Heggemus, Winterkoning (talrijk), Spotvogel, Braamsluiper, Tuinfluiter, Zwartkop, Fitis, Tjiftjaf, Boomkruiper, Koolmees, Pimpelmees, Matkop, Staartmees, Grauwe Vliegenvanger, Roodborst, Merel, Zanglijster, Spreeuw, Ekster, Zwarte Kraai, Vink en Groenling. De Huismus is zeer talrijk. De Grote Lijster broedt mogelijk langs de Utechtseweg. De Bosuil wordt 's winters waargenomen.

De graslanden, inclusief het dijkje in het midden van het gebied, herbergen relatief veel weidevogels, waarschijnlijk als gevolg van het extensieve beheer van dit terrein. We zien er Kievit, Scholekster en Grutto. In dit gedeelte zijn ook vaak fouragerende en zonnende Blauwe Reigers te vinden, soms meer dan 30 exemplaren. Verder broeden er veel Wilde Eenden en Waterhoenen en in

Christian Marx

Blauwe Reiger

wat kleiner aantal Meerkoeten. Later in het jaar vormen deze graslanden een verzamelplaats van Kieviten (groepen van 50-100 ex). Het is fourageergebied voor onder andere Lepelaar, Torenavalk, Boomvalk en Visdief. In het voor- en najaar vinden we er nogal wat Wintertalingen, Slobeenden en Watersnippen. Ook de Sperwer en de Patrijs worden er regelmatig gezien. In de riet- en ruigtekraag (die thans verdwenen is) die de weilanden scheidt van de Holterbergweg en Spaklerweg, broedt onder andere Kleine Karekiet en Bosrietzanger. Wat de zoogdieren betreft kan vermeld worden dat er veel Hazen voorkomen en dat ook de Wezel er gezien is. In de sloten komt de Bruine Kikker voor. Het weidegebied is een overblijfsel van een eens veel groter gebied dat de moeite waard is behouden te blijven.

De braakliggende terreinen rond Sportpark De Toekomst bieden aan veel vogelsoorten een geschikt broedterrein. In de rietkraag aan de noordzijde broeden Kleine Karekiet, Bosrietzanger en Rietgors, en in de struiken wat zuidelijker Spotvogel, Fitis en Groenling. In de winter fourageren hier veel Kramsvogels, Zanglijsters, Vinken en Kepen terwijl ook de Goudvink er is waargenomen. Vaak zijn ook Watersnip, Houtsnip, Veldleeuwerik en Graspieper er te vinden, en soms Patrijs en Boompieper. In het voorjaar doen Scholekster en Kievit poggingen er te broeden.

In de bossages van het sportpark bevindt zich 's winters een slaapplek van enkele honderden Groenlingen en andere vinkachtigen. Tegen de avond komen Sperwer en Smelleken hier fourageren, en ook de Ransuil is er regelmatig aanwezig.

Op het voormalige rangeerterrein en omgeving, met veel wilgenopslag, broeden onder andere Kleine Karekiet, Bosrietzanger, Grasmus en Fitis. Op de opener gedeelten broedt de Scholekster en misschien de Patrijs.

De slibvelden hebben een functie voor fouragerende en doortrekkende steltlopers zoals Kluut, Oeverloper, Tureluur, Groenpootruiter, Zwarte Ruiter, Bosruiter en Kemphaan. Soms zien we er ook Wintertaling, Slobeend, Watersnip, Bontbekplevier, Kleine Plevier en Kleine Strandloper. In omringende begroeiing komen 's zomers veel Putters, Kneuen en Groenlingen fourageren op de onkruidzaden. In de nazomer wordt er weleens een Draaihals gezien.

J.J.M. Andriese,
Havikshorst 71,
1083 JN Amsterdam.

VERSLAG VWG-EXCURSIE ANKEVEEN EN 'S GRAVELAND 30 APRIL 1985

Ronald Hofmeester

Voor de verandering werd ditmaal de fiets als vervoermiddel gebruikt. We vertrokken 's ochtends met z'n zevenen van het Amstelstation. Later werden dit er acht doordat Peter Scholten zich er per motor bijvoegde. De excursie deed drie interessante gebieden aan: de Ankeveense Plassen, het Spanderswoud en de Vijfhoek. Het weer werkte mee met een zwak westelijk windje zodat deze afstand gemakkelijk was af te leggen. Op een paar spatjes 's ochtends na was het de hele dag droog. Het was een gezellige excursie met vele hoogtepunten. Bij de Ankeveense Plassen zagen we een Purperreiger direct nadat ik Willem vd Waal had gevraagd hoe groot de kans was dat we er een zouden zien. Later zagen we er nog twee. Verder werden hier onder andere Dwergmeeuw en Zwarte Stern gezien en konden de Snor, Kleine Karekiet, Rietzanger, Zwartkop en Goudvink beluisterd worden. Na een versnapering fietsten we naar het landgoed Spanderswoud om er de Kleine Bonte Specht en IJsvogel te zoeken. Ze werden echter geen van beide gezien. Wel zagen we er onder andere Havik, Bonte Vliegenvanger, Staartmees, Glanskop en Zwarte Mees. Tot slot besloten we naar de Vijfhoek te gaan; er waren Beflijsters gesignaleerd. Drie van de fiets(st)ers vonden dit te ver, zodat we met z'n vijven verder gingen. Deze moeite werd beloond met Krooneend, Toppereend, Brilduiker, Oeverloper, Dwergmeeuw, Gierzwaluw (de eerste), Tuinfluiter, Bonte Vliegenvanger en als klapstuk... inderdaad Beflijsters. Om het ritme van deze dag niet te verstoren werd ook hierna een versnapering genoten, mede omdat schrijver dezes moest trakteren vanwege een nieuwe soort. Slingerend ging iedereen daarna huiswaarts.

